

САБАҚТАҒЫ ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ САРАЛАП ОҚЫТУ ЖАҒДАЙЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ТАЛДАУ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМЫТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

Клышина Лариса Леонидовна,
Биология пәнінің эксперт-мұғалімі
ХББ НЗМ Павлодар қаласы

**Өзін-өзі бағалай алатын оқушы күрделі
тапсырмаларды орындауда
табандылық танытып, өзінің
қабілетіне соғұрлым сенімді болады
және өз жұмысына
үлкен жауапкершілікпен қарайды.**

Ross & Rolheiser 2001

Өзін-өзі бағалау арқылы оқушылар:

- Өздерінің дағдыларындағы кемшіліктері бар әлсіз тұстарын анықтай алады
- Оқытуда қайда көңіл бөлу керектігін біледі
- Нақты мақсатты қоя алады
- Өз жұмысын қайта қарастыра алады
- Өз жетістіктерін қадағалай алады

Қарама-қайшылықтар

бір жағынан,
дамыған
шығармашылық
элеуетке ие, өзін-өзі
бағалауға және
талдауға қабілетті,
әсіресе саралап
оқыту
жағдайындағы
оқушыларға
қажеттілік бар

ал екінші жағынан,
педагогтар
арасындағы
проблеманың жете
бағаланбауы, осыған
байланысты
оқушылардың
сабақтарда өзін-өзі
бағалау дағдыларын
қалыптастырудың
әдіснамалық жүйесі
жеткілікті дамымаған

**Зерттеу
нысаны – орта
мектептегі
(НЗМ)
білім беру
үдерісі**

**Зерттеу пәні –
оқушылардың
өзін-өзі
бағалау
дағдыларын
қалыптастыру
үдерісі**

**Мақсаты:
оқушылардың
өзін-өзі
бағалауын және
оның тиімді
қызмет етуі мен
дамуының
педагогикалық
жағдайларын
қалыптастыру
жүйесін әзірлеу
және жүзеге
асыру**

Өзін-өзі бағалауды дамыту үшін қажетті дағдылар жиынтығы

Өзінің оқу іс-
әрекетінің жағдайын
диагностикалау және
талдай білу

Өзіндік оқу іс-
әрекетінің үдерісін
жоспарлау және
құрастыра білу

Жеке білім беру
бағытына сәйкес
өзінің оқу қызметін
ұйымдастыра білу

Өзінің оқу қызметін
және оның
нәтижелерін
рефлексия жасай
отырып, бағалай
білу

Өзінің оқу қызметін
түзете және
жетілдіре білу

Өзін-өзі бақылау және өзін-өзі бағалауды қалыптастыру кезеңдері

1-ші кезең

Оқушының мұғалім тарапынан өз қызметін бақылау мен бағалауды түсінуі және қабылдауы

2-ші кезең

Сыныптасының қызметін бағалау дағдыларын меңгеру

3-ші кезең

Өзіндік оқу іс-әрекетін өзін-өзі бағалау дағдыларын меңгеру

Жауап беруді талап ететін сұрақтар

1

Оқушыларды сабақтағы жетістіктері мен нәтижелерін талдауға қалай үйретуге болады

2

11-сыныпта өзін-өзі бағалау техникаларының қайсысы біршама тиімді?

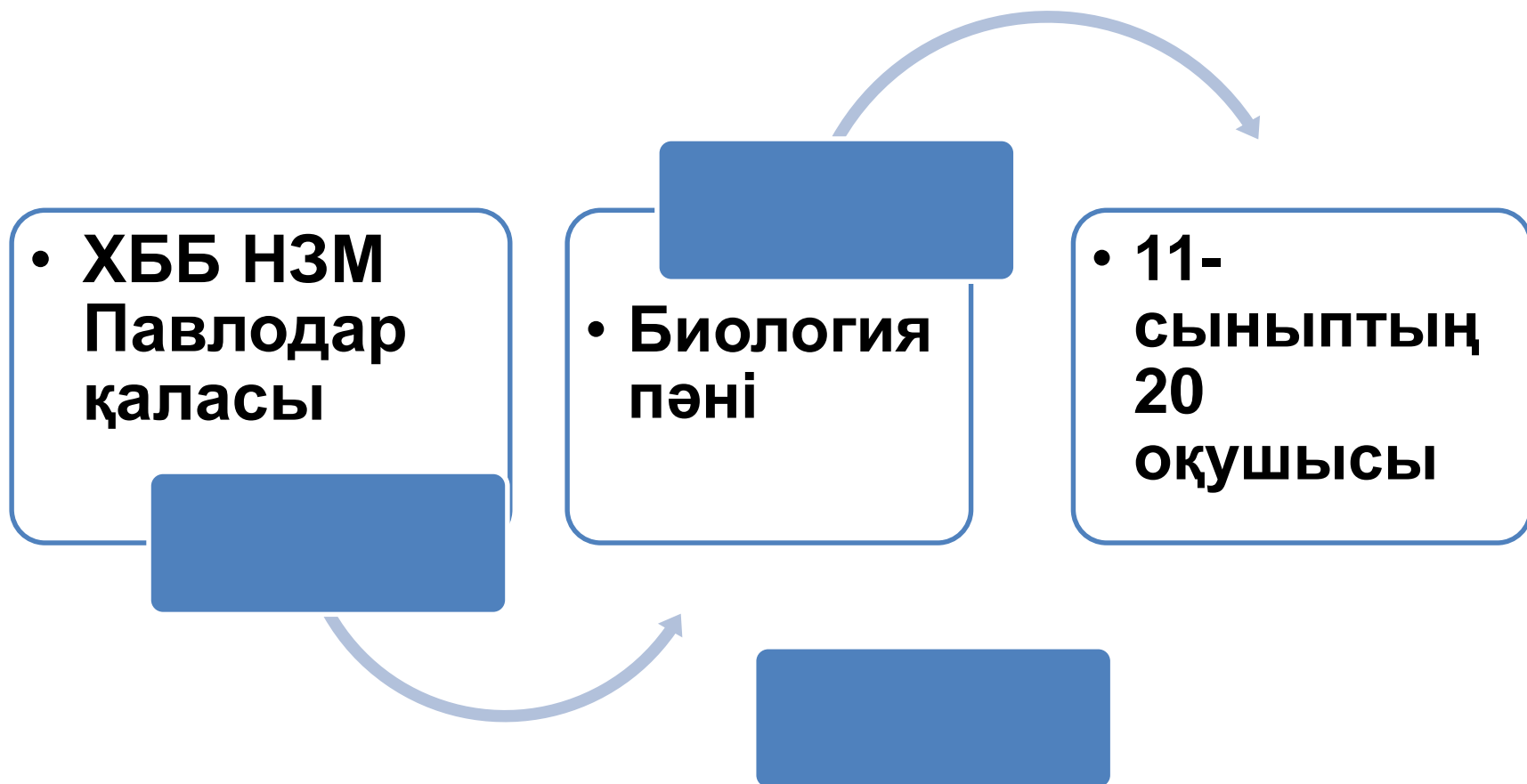
3

Сабақта өзін-өзі бағалау техникасын қалай тиімді қолдануға болады (сабақтың қандай кезеңдерінде, қандай жиілікпен)?

4

Жүргізілген жұмыстың нәтижелілігін қалай қадағалауға болады?

Эксперименттік жұмыс

Зерттеу әдістері

1. Психологиялық және педагогикалық әдебиеттерді талдау

2. Оқушыларға сауалнама жүргізу

3. Бақылау

4. Сабақтағы жұмыстың орындалу нәтижесі бойынша оқушылардың кері байланысы

5. Сабақ жоспарын талдау

Анкета

Ваше мнение очень важно! Пожалуйста, выберите ваш ответ

Самооценивание – это процесс, направленный на сбор и анализ информации о своих сильных и слабых сторонах, о своих возможностях и потребностях.

1. Как часто вы применяете самооценивание:

А) часто Б) Редко В) Никогда Г) не задумывался

2. Выберите от 0 до пяти баллов за утверждения

	Баллы				
	0- Полностью не согласен	1-Не согласен	2-Частично согласен	3 –Согласен	4- Полностью согласен
1 Самооценивание занимает слишком много времени, поэтому до этого не доходит при выполнении задания					
2 Я больше обращаю внимание на то, усвоил ли я материал, чем на то, как можно было сделать это эффективнее					
3 Я предпочитаю получать оценку учителя, нежели от своих одноклассников или самого себя, так как это более надежно					
4 Взаимооценивание в парах, группах помогает развивать самооценивание, так как позволяет увидеть другую точку зрения, и, возможно, более объективно					
5 Если бы я знал, как правильно и эффективно проводить самооценивание, я бы обязательно применял самооценивание					
6 Самооценивание – это залог успешного развития навыка самоанализа, а значит, возможность улучшить что-то в себе, в своей жизни, в учебе					
7 Я хочу добиться успеха в школе, и в будущем на работе, поэтому считаю важным научиться <u>самооцениванию</u>					

3. Я готов вести дневник записей в течение нескольких дней, чтобы научиться самооцениванию А) Да Б) нет

Өзін-өзі бағалау дағдыларын табысты дамытуға ықпал ететін ең тиімді стратегиялар мен әдістер

Сабақтың соңында берілетін кері байланыс

Оқушылардың түсінуін тексеру үшін белгі карталарын қолдану

True or False стратегиясын қолдану

Think-Pair-Share стратегиясын қолдану

Оқушылардың өздері сабаққа қорытынды жасауы

Қысқаша жазбаша қалыптастырушы бағалаудан кейінгі кері байланыс

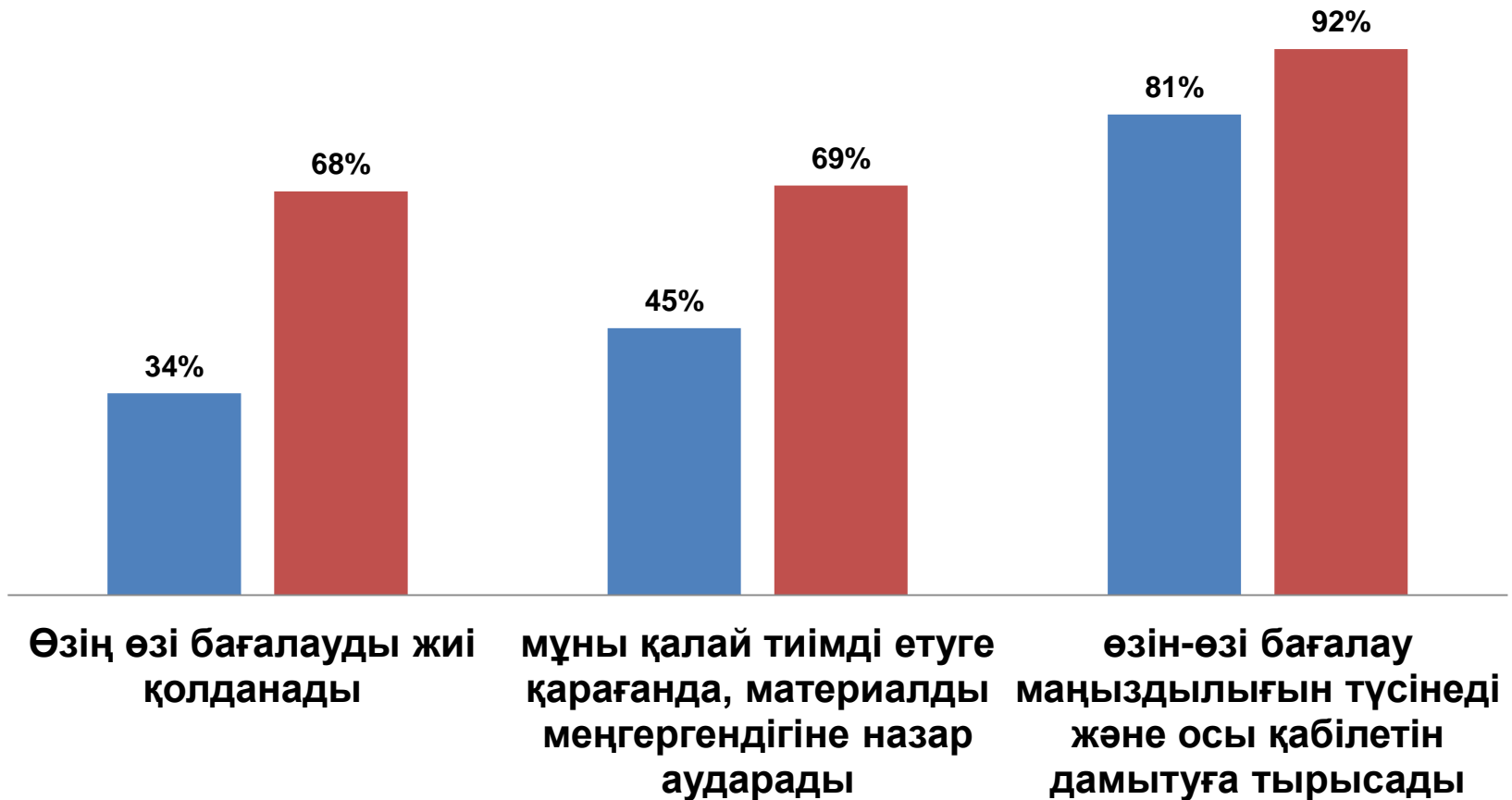
«Мұғалімге кеңес» техникасы

Бағалау критерийі бойынша өзара бағалау

Жауап моделі бойынша өзін-өзі бағалау

Өзін-өзі бағалауды дамыту жұмысының қорытындысы бойынша оқушыларға жүргізілген сауалнама

■ зерттеуге дейін ■ зерттеуден кейін

Өзін-өзі бағалаудың ең тиімді стратегияларын анықтаған оқушылардың пайызы

Мини - Эссе «Как самооценивание изменило мое обучение»

Ученик(ца) 11 класса Е

Теперь я стал(а) чаще применять самооценивание, так как.....*это помогает*.....

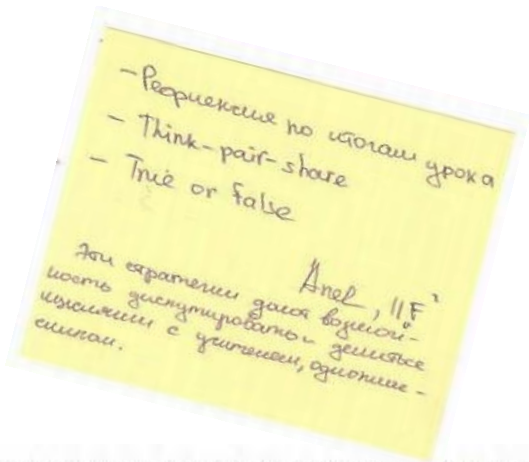
.....*мне*..... *помогает*..... *это и*..... *не*..... *знаю*..... *и*..... *в*..... *каких*..... *темах*.....

.....*мне*..... *не*..... *хватает*..... *знаний*..... *благодаря*..... *этому*..... *я*..... *и*..... *нахожу*.....

.....*что*..... *мне*..... *нужно*..... *учить*..... *какие*..... *темы*..... *нужно*..... *пересмотреть*.....

.....*Так*..... *я*..... *индивидуализирую*..... *свои*..... *проблемы*..... *в*..... *знаниях*.....

Оқушылардың кері байланысы

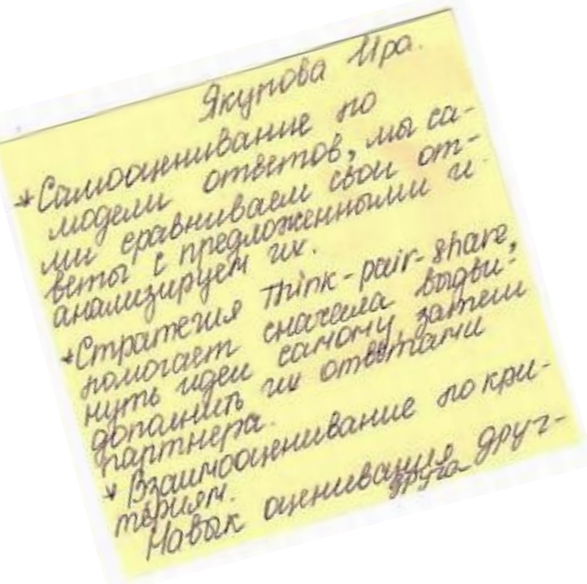

Мини - Эссе «Как самооценивание изменило мое обучение»

Ученик(ца) 11 класса Е Диана

Теперь я стал(а) чаще применять самооценивание, так как.....*это необходимо*.....

.....*для*..... *того*..... *чтобы*..... *уметь*..... *анализировать*..... *проектную*..... *работу*..... *уметь*..... *критично*..... *оценивать*..... *собственную*..... *работу*..... *и*..... *деятельности*..... *и*..... *принимать*..... *себя*..... *свои*..... *ошибки*..... *как*..... *метод*..... *развития*.....

Сабақта өзін-өзі бағалауды дамытуға ықпал ететін сұрақтар

- Сіздің ойыңызша бұл тапсырма не туралы болды?
- Бұл тапсырманы қалай түсіндініз?
- Не істеу керек еді?
- Тапсырманы орындау үшін қандай қадамдар жасадыңыз?
- Қандай қиыншылықтар кездесті? Сіз бұл мәселелерді қалай жеңдіңіз?
- Бұл тапсырмада нені жақсы орындадыңыз? Мұны қалай білдіңіз?
- Сіз бағалау критерий бойынша жұмыс жасадыңыз ба? Мұны қалай білдіңіз?

Оқушылардың өзін-өзі бағалауын дамыту бойынша мұғалімге ұсыныстар

Осы жоспарларда оқушылардың нәтижелері мен жетістіктері туралы ойлауға жеткілікті уақыт бар-жоғын анықтау үшін сабақ жоспарларын қайта қарастыру.

Оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзара және өзін-өзі бағалау техникасын таңдау.

Өзін-өзі бағалау үдерісі сараптамалық бағалаумен үйлесуі мүмкін және болуы тиіс. Сондықтан мұғалімнің бағалауы оқушылардың нәтижелі оқу іс-әрекетінің маңызды құрамдас бөлігі болып қала береді.

Оқушылардың сабақ соңында ғана емес, бүкіл үдеріс барысында өз оқуы туралы ойлауы маңызды. Сабақ үшін кемінде үш рет өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі көрсету қабілетін қолдануға үнемі назар аудару.

Біз қалай үйренетінімізді түсіну – туа біткен емес және мектепте оқытылуы тиіс маңызды метакогнитивті дағды.

Оқушыларды зерттеу үдерісіне белсенді қатысып, сауалнама нәтижелерімен таныстыру.

**Назарларыңызға
рақмет!**